

קלו בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא

פרק ז'

אוצר החכמה

שמועות הלכה שנשמעו מפי מו"ר הגאון הגדול רב רבנן
רבי יעקב ישראל פוזן שליט"א
חבר בי דינא רבא דמרן הגר"נ קרליץ שליט"א בני ברק
רב דק"ק זכרון יעקב

בסדר כתיבת הפרשיות

(א) שאלה: בדין כתיבת תפילין דנחלקו רבוותא באופן הכתיבה בסוף פרשת שמע קודם והי' אם שמוע, אי כדעת השו"ע או כדעת המ"ז, היאך יעשה.

תשובה: אאמו"ר זלל"ה לא הי' עושה כדעת המ"ז אלא כדעת השו"ע, ואני לבשלעצמי עשיתי בעין הברעה בדבר דבתפילין אני עושה כדעת השו"ע, ובמוזות כדעת המ"ז. ומעם החילוק דבב"י מבואר לענין תפילין דהדבר מעכב, ולזה עדיפא לן למיעבד כדעת השו"ע דיוצאים ודאי עב"פ לדעת הרא"ש, אבל במוזות דאינו לעיכובא, אית לן לארווחי לדעת המ"ז דלדבריו יוצאים יד"ח הכל. (קיץ תש"ע – בית שמש)

אוצר החכמה

בדין פתיחת פקקי הברגה בשבת

(ב) בדין לנקב פקק שע"ג בקבוקי השתי' ואח"כ לפותחם כרגיל האם נכון הדבר [והספק בדבר מתחלק לתרתי: א. האם עצם הנקב שרי למיעבד'. ב. והאם מהני בנקב זה לאשוויי לשבר כלי, שלא יאסר לפתוח את פקק ההברגה אח"כ].

תשובה: הנה בנקב קמין בפקק, נראה דלא מהני לפי דעדין יש שם פקק ע"ז, לפי ששומר עב"פ שלא יכנסו זבוכים וכדו'. מיהו אית לי' עצה אחרת והוא לחתוך את כל פי הבקבוק, והוא כדתנן במתני' שובר אדם את העור עפ"י החבית, ובלבד שלא יתכוון לעשות פתח. (חוקף תשע"א – בית שמש)

בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא קלו

בדין היציאה בשבת - בשרוולי הכתונת המקופלים

ג) בדין שרוולי הכתונת (חולצה) המקופלים לצאת בהם בשבת האם יש בזה משום איסור טלטול, נראה דכיון דכ"ה דרך הילוכו שרי, ומה דאסרי' בשו"ע אע"פ דעביד להציל מטינוף, כיון דלאו דרך הילוך הוא, לזה הוא דאסרי' להו, משא"כ בזה [ודלא כפסק מרן הגרמ"פ זל"ה באגרו"מ]. (אור ליוס ב' לס' וירא ט"ו חשון תש"ע - יוס השנה דמכן החזו"א זל"ה - בית שמש)

מיץ ענבים של שביעית מפירות נכרי - שעבר עליהם זמן הביעור

ד) מיץ ענבים של שביעית מפירות נכרי שעבר עליהם זמן הביעור, אע"פ דהוי שוגג [וכגון דנהגו הבעלים כדעת המקילים] אפ"ה נאסר באכילה, ויש לזהר בזה. (סס. וכן שמעתי מפ"ק הגר"י בויאר שליט"א דכן הורה מרן זל"ה - בין הזמנים מנ"א תשס"ט)

בדין ברירה בשבת בדברים קפואים - שמוציאם כדי להפשירם

ה) חלה קפואה הנמצאת בתערובת וחפץ להוציאה בשבת הרבה זמן קודם אכילה [כפי שיעור הזמן שצריך להפשירו] אסור להוציאו מאחר דאינו מתעסק לא חשיב לאלתר, אבל במכין סלט פירות להרבה מסובין והדבר טעון שהות זמן כשעה או יותר, שפיר דמי דכל שמתעסק בדבר חשיב לאלתר [ודלא כמש"כ בספר 'נחלת אליהו' להגר"א דושניצר זל"ה בשם מרן זל"ה. וצ"ע]מא. (סס)

בדין אמירת למדני חוקך

ו) התחיל לברך ברכה וחפץ שלא לגמרו, א"א לומר למדני חוקך, ולא הויא תיקון ברכה אלא במקום דבלא"ה הוי ברכה לבטלה^{מב}. (כסלו תש"ע - בית שמש)

בדין טבילה לקופסאות שימורים

ז) קופסאות שימורים דנעשו ע"י א"י אין איסור להשתמש בהם שוב לאחר שנתרוקנו מתכולתם, דמאחר דמבואר בחזו"א (או"ח סי' נ"א סקי"א) דיש איסור לפותחן בשבת, דכל

מא. ע"י לקמן (סימן ס"ד) משנ"ת בזה בס"ד.

מב. ע"י לקמן (סימן כ"ד ענף ג') משנ"ת בזה בס"ד.

קלח בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא

זמן שהן גוף אטום ל"ה שם כלי עליהן, והפותחן בשבת חייב חטאת גמור, נמצא גמור עשייתן ע"י ישראל, ממילא אין בזה איסור השתמשות [ודלא כמו שיש שהעלו לומר דדברי החזו"א אינם אלא לחומרא, ולפ"ז א"א לדון ממנו לענין קולא, דאינו כן, אלא ד' החזו"א ברורים הם שיש בהם חיוב חטאת וכאמור, וההיתר ברור איפא אף לקולא וכמבואר]. (טבת תש"ע - בית שמש)

בדין טעות בברכת ההפטרה - שלא הי' ספר הנביא לפניו

(ח) מעשה עובדא הכי הויא בבית מדרשינו הגדול "אהל דוד" שע"י "קהל פרושים ירושלים" בשב"ק פרשת בא ר"ח שבט תש"ע, וההפטרה היתה כה אמר ה' השמים כסאי (ישעי' ס"ו ח' - כ"ד) מענין ר"ח, והתחיל המפטיר לברך את ברכת ההפטרה שלפני, והנה באמצע הברכה נמצא שהנביא המונה לפנייהם אינו אלא ירמיה [כהפסרת פרשת בא], ונסתפקו בדבר כדת מה לעשות.

ושמעתי מהגרי"י פוזן שליט"א דכיון שידעו מה צריך להפטיר אלא דטעו במחשבתם שהוא מונה לפנייהם כה"ג מסתברא מילתא דיצאו בברכתם [ודימה הדבר לא' שבא לברך על מצות מצוה, ולאחר ברכתו מצא דמצות אחרות נודמנו לפניו, דמסתברא דעלתה לו ברכתו וה"נ דכוותא] ודו"ק"י.

מיהו מצינו לכאור' פלוגתא דרבוותא בדבר, דבביה"ל (ס' ק"מ ס"ג ד"ה והזכירוהו) הביא כסברא זו בשם הפמ"ג, מיהו בדה"ח הוכיח למילתא מס' ק"ט ס"ב לא כן דמבואר התם דבירך בפמ"ג אדעתא דכסא דחמרא הוא ונמצא כסא דשכרא, ולכאור' ה"נ הוי דכוותא וצ"ע.

שוב הצעתי את הדברים לפני מו"ר הגריי"פ שליט"א ואמר דאין הנדונים דומים כלל, דהתם הא באמת חשב לקרוא פרשה אחרת, אלא דבטעות היתה לו מחשבה זו, ובהא דאיפליגו הדה"ח והפמ"ג אי עלתה לו ברכתו או לא, משא"כ בנד"ד גם מחשבה שלא כדינה לא הויא, מאחר דדעתו היתה באמת על קריאה זו, מ"ל אי מנה ספר קמ' מ"ל לא מנה עכ"ד [ולע"ע] לא זכיתי עדיין לירד על סוף דעתו.

ברם בעיקר האי פלוגתא דהפמ"ג והחזו"ד אמר מרן הגר"ח קניבסקי שליט"א (ארחות רבינו ח"ג עמ' רי"ד, וע"ע מעסקא ח"ב עמ' י"ד) דשמע דמרן החזו"א זל"ה אמר דהלכה

מג. וע"ע להלן (פ"ה ס"ה) בד' רבינו הגר"מ אטיק שליט"א משנ"ת בזה, ולהלן (פ"ט ס"ב) בד' מו"ר הגר"נ הכהן קופשיץ שליט"א משנ"ת בזה.

בית מלא - שמועות הלכה - פרק ז' מלא קלט

כדעת הפמ"ג דלא כדברי הדה"ח, באופן דבכל ענין פסק מו"ר נכון ומכוון ^{לדינא} בס"ד.
(ט"ז שצט תש"ע)

בדין בדיקת ז"נ

ז) מעשה עובדא הכי הויא באשה שספרה ז' ימים לטהרתה, וביום השביעי קודם בדיקתה מצאה כתם פחות מכשיעור גרים, והורה לה חכם א' שמאחר שאם תבדוק היום קרוב שתמצא בבדיקתה דם, ע"כ יכולה להמתין למחרת, ועי"ז יעלה לה בדיקה טהורה. ומיהו מפי מו"ר הגריי"פ שליט"א שמעתי שאסור הדבר לעשותו, ובודאי הוא בכלל כל היד המרבה לבדוק משוכחת, וכי את מי תרמה את הקב"ה^{המ"ד}, והדברים ברורים ומבוארים. (ס)

בדין מו"ד בראיית יום ראשון

י) מעשה עובדא הכי הויא באשה שהפסיקה בטהרה ועלתה לה ובבדיקתה ביום הראשון מצאה טמאה ובערב שוב הפסיקה בטהרה ומיהו בלא בדיקת מוך, וישל"ע אי חשיב כראתה יום א' דבזה הויא המוך לעיכובא לדעת הסד"ט.

ואמר הגריי"י שליט"א דכל שראייתה לאחר שהי' לה ימי נדות וזיבות לא חשבי' לה כראי' יום א', ואפי' אי הי' כמה נקיים בינתיים, מיהו בשאלה שהיתה לפניו באותו שבוע באשה לאחר לידתה בתוך ימי מלאות הפסיקה בטהרה, והי' לה כמה ימים נקיים, ושוב נתקלקלה בדם, לזו הורה דחשיב כראיית יום ראשון, וצריכה מוך דחוק מעיקרא דדינא ודו"ק.
(י"ח שצט תש"ע)

מד. וכמה כוואבים הדברים מה שנדפס לאחרונה מח"א, בנידון זו שמצאתה דם ביום השביעי מספירת ז"נ, ועדיין לא בדקה בדיקת שביעי, ומאחר דבדיקה ביום זה היא לעיכובא, אינה יכולה ליטהר בלא שתבדוק עכ"פ פ"א, אבל יראָה לבדוק שמא תמצא דם ותקלקל ספירתה, לכן כתב שם דתמתין עד יום המחרת ואז תבדוק ותוכל ליטהר. והדברים אין להם כל פירוש, כי אמאי יראָה היא לבדוק, דממ"נ אם תמצא טהורה, הא תוכל ליטהר בו ביום, ואם משום דחוששת שמא תמצא דם, הרי מה שאינה בודקת אינה אלא כמעלמת עין מן האיסור. וחזיתי ראיתי למראה כהן מו"ר הגר"נ הכהן קופשיץ שליט"א ואורייתא קמרתחי בי' על דברים אלו, ובחריפות יתירה הגיב עליהם דהא למה הדבר דומה לא' שיש לפניו כמה חתיכות בשר וביניהם איסור, וניכרים הם ההיתר והאיסור, ובעצימת עינים יקח חתיכה מבין החתיכות ויתלה שלקח מן ההיתר, הרי אינו אלא שטות ובורות, ומה נשתנה דברים שלפנינו מזה, וד' הטוב יכפר.

קמ בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא

בדין שכחה מאי מוזינ לבדוק - מה דינה בשאר הימים

י"א) גם אם יום א' בין ז' הימים שכחה ולא בדקה, עדיין ראוי שתבדוק בשאר הימים [מלבד ראשון ושביעי דהויא לעיכובא], שכך תיקנו רז"ל לכתחילה שתהא ימי' ספורים ובדוקים ע"י בדיקות, ולהכי אע"פ שהפסידה יום א', עדיין אין סיבה שלא תבדוק שאר הימים כתקנתם ז"ל. (ס)

בדין הטלמול בשבת משחקי הקטנים

י"ב) בדין משחקי הקטנים לטלמול בשבת, הנה אלו שאין בהם משום בונה, פשיטא דשרי לטלמול, דאף דאיתא בשו"ע (סי' ק"ח סמ"ו) דאסור לשחוק בשבת בכדור ולפי דהוי מוקצה ואין שם כלי עליו מה שראוי לשחוק בו, מ"מ רבינו הרמ"א (ס' נהג"ה) כתב דיש מתירין ונהגו להקל וממילא לדין בני האשכנזים דאזלינן כדברי הרמ"א לית דין בעי בשש, ואף לענין הדברים שיש בהם כעין בנין (לג"ה, קליק"ס, וכדו'), נראה דמאחר שאין עשויים לבנין, אין בהם משום בונה [מעם הדבר שכתבנו בזה אינו זכור לי במדויק, מיהו הדין ברור הוא]. (סכט תש"ע)

בדין פתיחת מקרר בשבת

י"ג) בדין פתיחת מקרר בשבת. הנה בשעה שנה מפעולתו, יש בזה טעם לאסור שמא ע"י פתיחתו יקרב תחילת הפעלתו, ודומיא דמצינו דאסור להוציא מים מקדירה שלא נתבשל כל צרכו דמקרב בישולו, וה"נ דכוותא, מיהו בשעת פעולתו לכאור' אין בזה סברא לאסור. מיהו מרן זל"ה אסר הדבר, וצ"ע הדין והטעם.

בדין כל דפריש - בפירות שביעית לאחר זמן הביעור

י"ד) בדין כל דפריש - א' הבא להתארח בבית חבירו והגישו לו דבר מאכל שיש בו דבר ספק שהוא משנה השביעית שנת השמיטה יכול נכרי והוא לאחר זמן הביעור, וכידוע לפי"ד מרן זל"ה נאסר הדבר באכילה, האם שרי לאכלו משום סברא דכל דפריש.

תשובה: אם מציאות הדברים כן הוא שהרוב כשר הוא, יש לסמוך באמת אכל דפריש מדובא פריש, אמנם ראשית יש לברר אם כ"ה פני הדברים. ועוד

בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא קמא

ישל"ע באופן דיכול בקל לברורי למילתא, דבכה"ג אינו רשאי לסמוך אדינא דכל דפריש"מ ודו"ק.

בדין השימוש בחש-מל בשבת

ט"ו) שאלה: האם יש מקום להתיר להשתמש בשב"ק בחשמל [המיוצר ע"י תחנה הפועלת בחילול שב"ק ר"ל ע"י ישראלים] לקרר הבית במזגן, לצורך אורחים המצטערים הרבה בחום הגדול.

תשובה: חם ושלום! רק לפיקו"ג מותר הדבר [או כשהוא קרוב לזה] אבל ע"י מיחוש בעלמא, אין שום מקום להתיר"מ. (קיץ תש"ע - בית שמש)

בדין כלים שנזרקו קודם השבת

ט"ז) שאלה: האם בקבוק של יין והפקק הסוגרו נזרק לאשפה בער"ש, האם נעשה מוקצה דכשימלך בשבת לקחתו יהי' אסור בטלטול או לא.

מה. ולדידי ישל"ע עוד, דהא בשעה שפריש מהרוב הא' הי' הדבר מבורר כידוע דרשום על כל דבר מקורו, ונמצא דאז לא הי' בו ההיתר, ואח"כ כשהוסר הרשימה, תו לא הי' עם השאר דנוכל לומר כל דפריש וצ"ע.

מו. הצעת השאלה הי' עקב הדבר שמו"ח שליט"א הי' אמור לשבות בביתנו ביום השבת, והי' הדבר בימות החמה הלוהטים, ונתעורר ספק זה כי לא הי' לנו עד אז גנרטור מחובר למזגן, ובבירור שערכנו אצל מומחים הובהר לנו דהחיבור יעלה כמה מאות שקלים [עלות הטירחא, החלקים הנצרכים, והעבודה] וזה מלבד הוצאות הצריכה במשך השבת שהוא בעוד כמאתיים שקלים, והי' זה להוצאה רבה למאד, ונסתפקתי אם יש מקום להקל להשתמש דרך חברת החש-מל, אמנם לאחר שזכינו לשמוע דעת תורה ברורה ממו"ר הגר"י פוזן שליט"א, וכעין דבריו הי' תשובת מו"ר הגר"נ הכהן קופשיץ שליט"א והגר"י טופרוביץ שליט"א הסכמנו לחבר את המזגן לגנרטור, וסופו של דבר יצא שהחיבור נעשה בחינם בלא דמים כלל [כי קראנו לאברך יר"ש להתקינו בער"ש אחר חצות, ואמר דאינו עושה עבודות של חול בערב שבת לאחר חצות, אמנם אם הוא נצרך מאד לצורך שבת, הרי הוא עושהו בחינם בלא תשלום דמים, וגם החלקים אשר אמורים היו לעלות כמאה וחמישים ש"ח, הי' אצלו מיותר, כך שהי' הכל בחינם], והוצאות במשך השבת עלה לנו מאה וחמישים ש"ח בלבד [מעט יותר ממה שהי' עולה ההוצאות מחברת החש-מל] וראינו עין בעין כי שומר מצוה לא ידע דבר רע, וכי אין אדם שומע לי ומפסיד.

קמב בית שמועות הלכה - פרק ז' מלא

תשובה: אמאי יהי' מוקצה, הא ראוי הוא לתשמיש ואינו בגדר שבר כלי [ועדיפי מכלים חד פעמיים^{מז}]. (ט"ו אלול תש"ע)

מגירה של ארון - האם נעשה בסיס

י"ז) שאלה: מגירה של ארון גדול יכול להיות בסיס או דדמי לדלת המחובר לקרקע דאינו נעשה בסיס.

תשובה: ודאי נעשה בסיס דרך דלת שמחוברת לקרקע ממש משא"כ זה [ויש לדון דלכאור' ה"ה דלת המקפיא (שמאי פס מוקצה כאורזי ופוליס שלא נתכסלו וכדו') נעשה בסיס וצ"ע]. (פס)

בקבוק שנפתח בשבת באיסור - מהו דין שתייתו

י"ח) בקבוק של שתי' שבראשו פקק סגור עם טבעת דלדעת החזו"א אסור לפתחו בשבת משום מכה בפטיש או עשיית כלי, מה דינו כשנפתח ע"י זולתו האם נאסר המשקה לשותתו או לא.

תשובה: אינו נאסר, והיינו טעמא לפי דהי' אפשר ליהנות ממנו גם לולי האיסור^{מח} [דהיינו לנבא את הפקק, א"נ לחתוך את כל הראש דשרי] ודו"ק. (פס)

מז. וכ"ה דעת מרן הגר"נ קרליץ שליט"א בספרו חוט שני (ח"ג פנ"א סוסק"א) דכלים חד פעמיים משומשים ובקבוקים ריקים שנזרקו לאשפה אינם מוקצה, והוסיף עוד (פס עמ' ק"י) דה"ה נייר המשמש לקינוח וראוי עדיין לשימוש, אינו נעשה מוקצה. ברם דעת הגרשז"א זל"ה (מאור השבת ח"ב מכתב כ"ד אות ז') דכל אלו שדרכן לזרוק ונזרקו נעשו מוקצה באמצע השבת וע"ע אריכות גדולה בפניני המאור (פס אות ז"ט) יעו"ש.

והנה לפו"ר הי' נראה כדיעה ראשונה, מאחר דשם כלי עלה היאך יחול ע"ז שם מוקצה, מיהו למאי דכתב בביה"ל (סי' פ"ח ס"ז ד"ה ואס, נמוסגר) דטעם הדבר דכלי שלם שנזרק לאשפה מבעו"י אינו נעשה מוקצה, הוא משום דבטלה דעתו אצל כל אדם, לפ"ז איכא למיסבר טובא דכ"ז שייך בכלי גמור אשר אין דרך בנ"א לזורקם לאשפה, ולהכי באלו אמרינן דבטלה דעתו אצל כל אדם, אבל בכלים חד פעמיים א"נ בקבוקים שכך היא דרכן שנזרקם לאשפה בגמר שימושן, כל כי האי בודאי ל"ש לומר על הזורק דבטלה דעתו, דהא אדורבא כך הוא דרך אלו הכלים שלאחר שימושם נזרקם לאשפה, מסתבר איפא שפיר טעם האוסרים, וסברת המתירים צ"ב.

מח. והיינו דמעיקר דינא באמת הי' ראוי ליאסר, ולא דמי למה שכתב בח"א דמה שהובא דרך רה"ר אינו נאסר משום מעשה שבת מאחר שלא נעשה איסור בגוף הדבר, הכא

^{אוצר החכמה}

בית שמועות הלכה - פרק ו' מלא קמג

בדין שכירות פועלים

י"ז) שאלה: פועל שלא סיכמו עמו עדיין את כל פרטי הדברים, האם אפשר לחזור בהם.

תשובה: מותר, כל כמה שלא נגמרו ביניהם כל פרטי אופני התקשרותם יחד ודו"ק. (אלול תש"ע - בית שמע)

בדין פירחה יתירה בשבת

כ') שאלה: האם מותר לסגור בשבת מיני מאכל אשר דרכם להתקלקל כשהם פתוחים, או דיש בזה משום איסור הכנה משבת לחול.

תשובה: מותר, דמאחר דכ"ה דרך השתמשותם שריא"ט. (קרית הישיבה פונדז' - עיה"ת בני ברק תשנ"ו)

שניא מהתם, ולפי דהתם הי' ראוי ליהנות ממנו שלא באיסור - אם לא במקום זה הי' אפשר במק"א - אבל זה שלא הי' אפשר ליהנות ממנו כשהוא חתום וצורר בחותמו, ורק ע"י האיסור אפשר ליהנות ממנו, לזה הוי ראוי ליאסר מן הדין, ובאמת כן מטו משמי' דהגרשז"א זל"ה דאמר דאסור ליהנות, מיהו מו"ר הגרי"י שליט"א אמר דכל כי האי לא חשיב נהנה ע"י האיסור, דהא הי' אפשר ליהנות בפתיחתו באופ"א [וא"כ שוב דמי להובא דרך רה"ר דשריא] ודו"ק.

מט. ונראה לסייע לזה מהא דאיתא בשו"ע (ס' ט"ח ס"ו): מי שיש לו פירות בראש הגג ורואה מטר שבא, אסור לשלשלן בשבת דרך ארובה שבגג, אבל מותר לכסותן ואפי' לבנים שהם מוקצים מתר לכסותן מפני הדלף. הרי מפורש בזה דדוקא ברישא דהוי טירחא יתירה הוא דאיכא בה איסורא, אבל לכסותן גרידא מותר כיון דלא עביד אלא שלא יתקלקל, ואע"פ דביש"ש (פ"א דזינא סי' א') החמיר בזה, הו"ד במג"א (סס סק"א), מיהו כתב במשנ"ב (סס ס"ק כ"ו) דבגמ' מפורש להיתרא וכדכתבו הא"ר (סס סק"ח) וש"א והוא מבואר בס"ד.

ומה"ט נראה עוד למה שנשאלה שאלה בבי מדרשא האם מותר לשטוף גביע הכסף משיוורי היין באופן שא"צ להשתמש עוד בגביע בשבת, אבל אם יניחו שיורי הכוס בתוכו כך ישחיר הגביע. ולהאמור נראה דשריא, מאחר דאינו חשיב דעביד לצורך חול אלא כדי שלא יתקלקל. והגר"מ ידלר שליט"א בעל מאור השבת הורה בה לאיסורא, אבל מד' השו"ע הנ"ל נראה דמוכחי מילתא להיתרא וכאמור.

קמד בית שמועות הלכה - פרק ו' מלא

בדין מלמול מאזורר בשבת

כ"א) מאזורר. נראה שאינו חשוב מוקצה, לפי דהשתמשותו אינו בדרך איסור, דרך ההכוונה שעה ראשונה היא אסורה [ובדומה לשעון דצריך להעריכו באיסור ומ"מ אינו מוקצה]. (ס)

בדין מלמול קדירה בשבת

כ"ב) שאלה: קדירה שמבשלים בה שסילקו ממנו המאכל. האם מותר להעבירו ממקום למקום דמצד תרי אנפי יש לדון להיתר: א. משום דד"ז מטרידו מה שהוא מונח במקום זה. ב. ועוד י"ל דישתמש אח"כ במקום זה ויחשב עי"ז כצורך מקומו.

תשובה: ב' הדברים לא מסתברים דיחשב צורך מקומו, ודוקא כשצריך המקום להשתמש בו. ומיהו עצה טובה קמ"ל דיניח מעט המאכל [בשיעור חשוב הראוי למאכל, ולא דבר העומד לזריקה] ואז שפיר יוכל למלמול. (י"ז חשון תשע"א - בית שמש)

ג. ומיהו כיסוי הקדירה עדיין יהא אסור לטלטל [אלא דהי' מקום לדון דכ"ז שיש אוכל בתוך הקדירה אף הכיסוי אינו מוקצה, דהכל כלי א' וכאשר הכלי משמש להיתר אף הכיסוי הוי דכוותא, אמנם נחלקו עלי חברי הלומדים המופלגים שליט"א דאינו מסתבר כן, ולדידי צ"ע הדבר]. וראוי איפא לייעץ דבראש וראשונה כשמסיר הכיסוי יניחו במקום שלא יפריע לו אח"כ [דהא דינא הוא - לענין כלי שמלאכתו לאיסור עכ"פ - דכל שהגיע לידו בהיתר שרי לטלטלו לכל מקום שהוא], ושוב יוציא רוב המאכל מהקדירה, ויניח מעט בשיעור חשוב הראוי לאכילה, ויעביר הקדירה למקום שחפץ שיהא מונח שם אח"כ, ואז יוציא את דבר המאכל הנשאר, ובזה יזכה לקיים מצות שמירת שבת כדת, וכבר ארז"ל (תענית ה' ב' - חגיגה ה' ב') הה"ד ושם דרך אראנו בישע אלוקים, כל השם אורחותיו בעוה"ז זוכה ורואה בישועתו של הקב"ה, כן יזכינו השי"ת אמין.